Istoria psihologiei
23.10.2002
Curs 3

Exista doua directii - Directia rationalista
- Directia empirismului englez cu reprezentantii; **Francis Bacon, Thomas Hobbes, John Locke** (1632-1704)

Francis Bacon 1561-1626

- filosofia empirista porneste de la experienta(prin contact direct cu realul)
- este data de perceptie
- sec. XVI-XVII se mai numeste senzualism (senzorialitatea)
- o noua metoda de cunoastere opusa scolasticii fiind pentru cercetare stiintifica

"Oamenii nu pot stapini natura decit daca se supun legilor ei"
"Stiinta este putere"
"A cunoaste cu adevarat inseamna a cunoaste prin cauze"

- exprima spiritul epocii
- conditia cunoasterii stiintifice este eliberarea spiritului de tirania erorilor.

Thomas Hobbes1588-1679

- sistematizeaza conceptia precursorului sau Bacon
- s-a extins asupra tuturor sferelor cunoasterii:optica, metodele geometriei si ale mecanicii
- reduce toate insusirile senzoriale (culoare, sunetul, mirosul, gustul) la insusirile lor spatiale, cantitative (marime, forma, pozitia si miscarea)
- spiritul este vazut ca un **corp fin** (prea fin pentru simturi)
- dupa Hobbes a gindi inseamna a calcula

John Locke 1632-1704

- combate teoria ideilor inascute (sufletul omului la nastere este **tabula rasa**)

"Nihil este in intellectu quod non prius fuerit in sensu"

Nimic nu este in intelect daca nu a fost mai intii in simturi

- observarea de catre spirit a propriilor operatii
- ratiunea este secundara in raport cu simturile
- ideea o reprezentare,o imagine,o notiune
- inteligenta nu poseda originar idei ci doar ce prelucreaza simtul
- izvoarele din care provin sursele

a) perceptiile (senzatii)-contact cu obiectele exterioare-experienta interioara

b) perceptiile (reflexii)-care releva ce este in constiinta-experienta extinctuala

-the knowledge-cunostiinta care are 3-grade de certitudine

a) cunostiinta perceptiva=care nu ajunge la certitudine

b) cunostiinta demonstrativa daca este in accord sau dezacord cu intelectul prin idei intermediare

c) cunostiinta imediata (intuitia)

- 1870-apare teoria probabilitatii
- probabilitatea este utila, insa trebuie sa fie confruntata totdeauna cu experienta

Etienne B.de Condillac1715-1780

- a exercitat o influenta notabila asupra materialistilor francezi

- a avut contributii in elaborarea ideii de calcul logic

Empirismul modern are doua directii; a) inductivismul
b) neopozitivismul (empirismul logic)

George Berkeley1685-1753

- episcop si filosof englez
- **"Esse est percipi"** A exista inseamna a fi perceput

Rationalismul german

Immanuel Kant 1724-1804

- este intemeietorul filosofiei clasice germane
- isi expune idealismul transcendental intr-o trilogie a criticilor

a) **Critica ratiunii pure** 1781

b) **Critica ratiunii practice** 1788.Etica

c) **Critica puterii de judecare** 1790 Estetica si teoria naturii sunt doua feluri de cunoastere

1) lumea imanenta (cocreta, materiala)

2) lumea transcedentala (care depaseste lumea concreta este o lume a ideilor)

1) lumea imanenta este de 2 tipuri - **apriori** cunoastere inainte de experienta

- **aposteriori** cunoastere dupa experienta

-3 instante ale cunoasterii a) experienta senzoriala
b) intelectul
c) ratiunea

- pentru cunoasterea valabila o cunoastere universala cunoaste 3 factorii apriori
- intuitile pure ale sensibilitatii in care obiectele ne sunt date **timpul si spatiul** intuitii cadru
- ratiunea-ne da solutii contradictorii (solutii antinomice)

1) lumea este finita si infinita

2) fiecare substanta complexa este constituita din parti simple(nimic simplu)

3) in lume exista libertate(in lume exista doar cauzalitate)

4) o cauza primordiala a lumii(Dumnezeu)dar nu o cunoastem
- **Miscarea dialectica**(miscare si dezvoltare)
- **Etica -** autonomie morala fata de biserica
  - a fost umanist
  - personalitate,orice om de pe pamint
- arata acel stadiu in care omul se manifesta ca find
  - constient de ceea ce **este**
  - constient de ceea ce **poate fi**
  - constient de ceea ce **trebuie sa fie**
- datoria morala a fiecaruia de asi onora umanitatea din persoana sa
- fiinta nationala apta de responsabilitate

G.W.Friedrich Hegel 1770-1831

- autodevenirea ideii absolute =>dezvolta ideea de gindire dialectica
- legaturi:***devenire,contradictie conexiune***
- are 3 principii

a) unitatea si opozitia contrarilor
b) trecerea cantitatii in calitate
c) negarea negatiei

- Stadiile devenirii ideii
- existetei si dezvoltarii ideii in sine
- existentei exteriorizate in natura a ideii
- iesirea ideii din starea alterata si intoarcerea la sine
- teza,antiteza,sinteza,premisele logice si concluzia

1) spiritul subiectiv
2) spiritul obiectiv in natura oamenii
3) spiritul absolut purificat de natura

concept **“Liberul insusi si este totalitate si fiecare moment este in intregul”**